

[Tholstrup.]

har allerede adgang. Er der tale om kreditgivning til et sådant aktieselskab, vil også banken få regnskaberne at se, og det samme sker ved udvidelse af aktiekapitalen eller optagelse af nye aktionærer. Ligeledes her vil et blotlagt regnskab lige være noget for spekulanterne at snage i, og i praksis netop kun for disse.

Spekulanterne er jo de eneste, der for alvor kan læse noget i et sådant regnskab, medens almindelige mennesker næppe vil få meget ud af læsningen. Det er sjældent, at der udbydes aktier i disse små selskaber, og næsten aldrig direkte til den brede offentlighed, som når det gælder emissioner i de store selskaber. Folk, der køber aktier, ved, at de løber en risiko i modsætning til, når de sætter pengene i sparekassen. Vi kan ikke være barnepige overalt, så lærer folk slet ikke at se sig for.

Derimod kan der være grund til at se med velvilje på den forelåede nye § 59 a, selv om den er affattet for drastisk og vil gøre det vanskeligt for nystartede selskaber. Lovforslaget rammer foruden de tomme aktieselskaber også de nystiftede selskaber, der i starten ofte arbejder med underskud. Man kan risikere, at et sådant selskab, der ganske vist har udvist underskud, men i øvrigt er kommet godt i gang og har gode fremtidsmuligheder, tvinges til enten at standse sin virksomhed eller overlade nye aktionærer andel i de gode fremtidsmuligheder mod ny kapital, som den oprindelige kreds af aktionærer ikke selv kan skaffe. Den nye kapital er ikke nødvendig for at videreføre forretningen, men for at opfylde lovens krav. Vi må ikke glemme, at sådanne nystartede forretninger meget ofte sætter store beløb ind på at skabe de rette kontakter, på at skabe sig en kundekreds, enten gennem avertering eller kundeBesøg. Aktivitet, som før var rede penge, er i stærk grad ombyttet med det aktiv, som ikke står i bøgerne: en stor kundekreds. Skulle de nu på grund af loven herefter til at lade hele det arbejde, der er gået forud, blive overtaget af nye aktionærer, medens de, hvis de selv fik lov til at arbejde videre med det uden at blive ramt af denne lov, selv kunne nyde frugterne af deres forudgående arbejde? At det også skattemæssigt vil blive dyrere for et nyt selskab, må vi ligeledes tage

i betragtning; det nye selskab tvinges til at nedskrive sin kapital, og skatteansættelsen beregnes på grundlag af den nominelle kapital, og det vil sige, at selskabet på den måde kommer til at betale højere skat.

Det kan ikke være rimeligt, at man på den måde rammer unge og nye virksomheder. Det skulle ikke være sådan, at den nye aktieselskabslov skulle være en hindring for stiftelse af nye aktieselskaber; så vil den komme til at virke ungdomsfjendtligt, og vi har i sandhed nok af love i Danmark, som hæmmer den danske ungdoms mulighed for at etablere sig, komme i gang med egen virksomhed, få foden under eget bord.

A. C. Normann: Jeg vil gerne gøre nogle enkelte bemærkninger til det foreliggende lovforslag, navnlig med henblik på det spørgsmål, som vakte så stor opmærksomhed, da det fremkom i samlingen 1951-52: om adgangen for aktionærer til at optage lån i det aktieselskab, i hvilket de har deres midler stående.

Det ærede medlem hr. Holger Eriksen går ud fra som en selvfølge og siger direkte, at det er givet, at kapitalen skal bruges efter sit formål, og at den altså ikke skal udlånes. Det tror jeg ikke man sådan kan hævde er givet. Efter min opfattelse er det aldeles ikke givet. Efter min opfattelse er det en simpel nødvendighed, at kapital, der bliver ledig i et selskab og ikke kan bruges efter sit formål, lånes ud til en bank eller andre, indtil der bliver brug for den i selskabet. Hvis det ærede medlem havde sagt, at den skal være til rådighed når som helst til sit formål eller skulle kunne skaffes til veje, ville jeg holde med det ærede medlem. Den bliver jo alligevel uanset de bestemmelser, loven kommer til at indeholde, uanset denne indskrænkning i den frie adgang til at anbringe sine penge fordelagtigst muligt, lånt ud på den ene eller den anden måde.

Det ærede medlem hævdede, at den lånevirkosomhed, der havde fundet sted, havde mange uheldige sider, og derfor ønskede han, at den midlertidighed, der er i loven på dette område, skulle afløses af en permanent tilstand, at de nuværende bestemmelser skulle lægges fast. Det ærede